

Aandoening

Melanoom

Melanoom is een agressieve vorm van huidkanker (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/huidkanker>).

Een melanoom ontstaat uit de pigmentcellen in de huid. Er is sprake van een melanoom als een groep pigmentcellen is veranderd in kankercellen. Kwaadaardige pigmentcellen kunnen in principe overal in de huid ontstaan. Soms ontstaat een melanoom in een al lang bestaande moedervlek. Maar een melanoom kan ook ontstaan in een volstrekt 'gave' huid. Een melanoom groeit door in de diepere lagen van de huid. Daardoor kan een melanoom ook uitzaaien.

Nazorg

Als de behandeling is afgerond, blijft u onder controle bij de medisch specialist. Het aantal controlebezoeken bij uw dermatoloog of chirurg is afhankelijk van de kenmerken van het melanoom. Soms hoeft u maar één keer terug te komen voor een (eenmalig) controlebezoek. Het kan ook zijn dat u vaker terug moet komen voor controle in het ziekenhuis, gedurende een aantal jaren. U spreekt met uw behandelend arts af hoe vaak u wordt gecontroleerd. Het Jeroen Bosch Ziekenhuis houdt zich voor de controles aan de landelijke richtlijn 'Melanoom'.

Oncologische nazorg

U kunt ook deelnemen aan oncologische revalidatie. Oncologische revalidatie is gericht op het verminderen van klachten zoals vermoeidheid, pijn, angst en onzekerheid. Door deelname kan de kwaliteit van leven verbeterd worden.

Wat zijn de vooruitzichten?

De vooruitzichten van iemand die een melanoom heeft gehad, hangen sterk af van de kans op het ontstaan van uitzaaiingen. Hoe groot die kans is, is weer afhankelijk van de kenmerken van het melanoom. Hoe dunner het melanoom, des te groter de kans op volledige genezing.

Let op uw huid

Na behandeling van een melanoom is het belangrijk uw huid goed in de gaten te houden. Als nieuwe moedervlekken ontstaan of als bestaande moedervlekken veranderen, kunt u het best contact opnemen met uw huisarts of dermatoloog. Let ook op huidveranderingen in de omgeving van het operatielitteken. Ook is het verstandig te letten op eventuele vergroting van lymfeklieren. Overmatige blootstelling aan zonlicht en vooral zonverbranding moet u vermijden. Uw dermatoloog zal u meer informatie geven over hoe u uw huid goed in de gaten kunt houden.

Meer informatie? Kijk op Kanker.nl. (<https://www.kanker.nl/kankersoorten/melanoom/wat-is/melanoom-huidkanker>)

Onderzoeken

De dermatoloog stelt de diagnose door de moedervlek te bekijken.

Vaak gebeurt dit met een dermatoscoop. Dit is een soort handmicroscop, waarmee het bovenste deel van de huid vergroot wordt. Als de dermatoloog vermoedt dat het een melanoom is, doen we ook een weefselonderzoek van de huid.

Biopsie van de huid

Bij een biopsie neemt de dermatoloog een stukje weefsel (biopt) van de huid weg voor verder onderzoek.

Een biopsie wordt gedaan als de diagnose onduidelijk is of als er onderscheid moet worden gemaakt tussen verschillende huidaandoeningen.

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/biopsie-van-de-huid>

Behandelingen

Voor het vervolg van de behandeling, zijn de kenmerken van het melanoom van belang.

Operatie bij melanoom

Welke behandeling u krijgt, hangt ook af van het stadium van de ziekte. Het stadium is een maat voor hoe ver de ziekte zich in het lichaam heeft uitgebreid.

Er zijn vier stadia:

- Stadium 1: De kankercellen zitten alleen in de moedervlek
- Stadium 2: De kankercellen zitten ook in het weefsel rond de moedervlek
- Stadium 3: De kankercellen zitten ook in lymfeklieren
- Stadium 4: De kankercellen zitten ook op andere plekken in het lichaam

Behandeling van een melanoom in stadium 1 en 2

Rondom het litteken waar het melanoom in eerste instantie is verwijderd, wordt door de chirurg nogmaals een stukje huid en onderhuids vetweefsel weggehaald met een snijrand van 1 of 2 cm. Hoe dikker het melanoom is, hoe groter de snijrand. De patholoog onderzoekt het operatieweefsel met een microscoop. Zo kunnen we vaststellen of het melanoom volledig is verwijderd.

Bij deze tweede operatie kan een vrij grote wond ontstaan, die soms niet direct kan worden gesloten. In dat geval is een aanvullende operatie door de plastisch chirurg nodig om de wond te sluiten. Dit gebeurt vaak onder narcose, en soms op de polikliniek onder plaatselijke verdoving (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/poliklinische-operatie-door-de-dermatoloog>). Uw behandelend arts zal u hierover meer informatie geven.

Schildwachtklierprocedure Om eventuele uitzaaiingen naar de dichtstbijzijnde lymfeklieren op te sporen, kunt u een schildwachtklierprocedure (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/schildwachtklierprocedure-bij-melanoom>) krijgen, in combinatie met het ruimer weghalen van het litteken. Dit gebeurt bij bepaalde kenmerken van het melanoom.

Stadium 3: melanoom met lymfklieruitzaaiingen

De hoofdbehandeling bij stadium 3 bestaat vaak – maar niet altijd – uit een operatie. Hierbij verwijdert de oncologisch chirurg de lokale melanoomuitzaaiingen en mogelijk alle lymfeklieren in die regio. De oncologisch chirurg is in dit stadium uw hoofdbehandelaar.

Stadium 4: melanoom met uitzaaiingen naar andere organen

Bij een melanoom in stadium 4 verwijzen wij u naar een van de veertien melanoomcentra in Nederland. Zij hebben uitgebreide ervaring met de behandeling van patiënten met een uitgezaaid melanoom.

Omdat een uitgezaaid melanoom in stadium 4 zich zo onvoorspelbaar gedraagt, bestaat er geen standaard behandeling. Wat de beste behandeling is, hangt af van verschillende factoren. Zoals de locatie van de tumor(en), de locatie van de uitzaaiingen, de genetische kenmerken van de tumor (BRAF-mutatie) en uw conditie. Voor elke melanoompatiënt is dus maatwerk nodig.

U wordt behandeld in een van de veertien melanoomcentra in Nederland. De medisch oncoloog in het melanoomcentrum is uw

hoofdbehandelaar. De behandeling kan onder andere bestaan uit een operatie, bestraling en medicijnen. Voorbeelden van medicijnen zijn een behandeling met cytostatica (celdodende middelen), een behandeling met middelen die gericht zijn op genetische eigenschappen van de uitzaaiingen, en/of een behandeling met middelen die het afweersysteem stimuleren.

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/operatie-bij-melanoom>

Poliklinieken en afdelingen

Dermatologie

Het specialisme Dermatologie houdt zich bezig met aandoeningen van de huid, de nagels en het haar.

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/dermatologie>

Chirurgie bij kanker

Chirurgen kunnen door andere specialisten worden ingeschakeld worden om patiënten met kanker te opereren.

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/chirurgie-bij-kanker>

Plastische Chirurgie

Plastisch chirurgie voeren operaties uit om de vorm of de functie van een lichaamsdeel te herstellen.

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/plastische-chirurgie>

Oncologisch Centrum

Het Oncologisch Centrum is de centrale plaats in het Jeroen Bosch Ziekenhuis voor patiënten met kanker of bloedziekten.

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/oncologisch-centrum>

Code DER-735